

igenennem en Helligdagsanordning. Det er, som min ærede Kollega for 11te Kredts har viist i sit Foredrag, fra et helt andet Standpunkt, disse Forslag ere komne frem, end det, hvorfra man kan være med til at forhandle en Helligdagslov. Naar der f. Eks. gøres gældende i Vædringsforslaget under Nr. 3, at naar de ikke kunne faa fri om Søndagen, skulde de sikres en ugentlig Fridag ved Arbejdsfrihed en af Søgnedagene, saa maa jeg sige, at det har kostet mig Overvindelse at gaa med til Udvalgets Forslag under Nr. 5, hvorefter der kun bliver indskrænket Frihed for Arbejde paa saadanne Fabrikker, og hvorefter det kan blive Tilfældet, at Arbejderne i lang Tid blive nødte til at arbejde hver Søndag. Men naar de ærede Forslagsstillere søge at bøde derpaa ved at sikre Arbejderne en ugentlig Fridag ved Arbejdsfrihed en af Søgnedagene, saa har det ikke det mindste med Helligdagsloven at gøre, det maa komme frem paa et helt andet Lovforslag, et Lovforslag om Hviledage eller noget lignende, men det kan aldrig komme ind under Helligdagsloven. Min Stilling til de af Udvalget foreslaaede Vædringer er den, at jeg ganske viist paa enkelte Punkter kunde have ønsket, at man var gaaet videre, men jeg mener, at Loven, saaledes som den vil komme til at foreligge med de af Udvalget foreslaaede Vædringer, vil være et væsentligt Fremstridt. Derfor er det, jeg har sluttet mig til disse Forslag og vil tilraade det ærede Rigs Medlemmer at stemme derfor. — Der kunde maaske have været Anledning til at sige endnu nogle Ord om det af de ærede Herrer, der have stillet Forslag udenfor Betænkningen, under Nr. 6 stillede Forslag om Frihed paa Valgdagen, men efter alt, hvad der er sagt derom af min ærede Kollega for 11te Kredts, skal jeg indskrænke mig til at sige, at jeg tror, der ikke skulde tales i saa stærke Ord om det Tryk, der fra Højres Side øves paa Vælgerne. Det turde nok være, at naar Sagen kom til at blive undersøgt rigtig, øvedes der mindst lige saa stærkt et Tryk fra den Talers Meningsfællers Side, der havde Ordet, men jeg skal ikke gaa videre ind derpaa, jeg skal kun sige, at jeg maa her ogsaa overfor dette Lovforslag gøre gældende, at det har ikke det mindste med en Helligdagslov at bestille, og derfor kan jeg ikke være med til at stemme derfor.

Justitsministeren (Nellemann):

Jeg kan anbefale det ærede Ting at vedtage de af Udvalget stillede Forslag. Jeg tror, de holde sig i det hele taget indenfor den Ramme, som dels er anvist derved, at de

handle om en Helligdagslov, og dels er anvist med temmelig Nødvendighed af hele denne Sags Historie, forudsat at man ønsker at faa et praktisk Resultat ud af den nu. Det er vel sandt, at et enkelt Punkt falder udenfor Rammen af, hvad der kan bringes ind under Helligdagsloven, nemlig Bestemmelsen om Grundlovsdagen, og for saa vidt er det mig jo heller ikke just saa behageligt, at den er bleven taget med i Lovforslaget, men jeg skal dog herved bemærke, at det er et Raisonnement som jeg meget maa protestere imod, det Raisonnement, som blev brugt af den ærede 6te Landstingsmand for Kjøbenhavn (Knudsen), nemlig at fordi man gør en lille Infonkstens af ringe Betydning og ringe Omfang, saa følger deraf, at man lige saa godt kan begaa alle mulige andre Infonkstenes tillige, altsaa fordi man har villet optage denne lille Bestemmelse om et enkelt Punkt af ikke stor Betydning i Loven, derfor kan man lige saa godt forlade helt og holdent det Synspunkt, at det skal være en Helligdagslov, og gaa over til, at det skal være en Lov om alle mulige andre Ting, en Lov om ganske i Almindelighed at forstaae Arbejdshvile og formindste Arbejdsomængden, en Lov om Valgdagens Frihed, eller hvad man nu vil kalde den, og meget andet, som utvivlsomt falder udenfor Rammen. Naar jeg fra min Side stærkt har hævdet, at Loven maatte holdes paa det, at det var en Helligdagslov, saa er det blandt andet af den formelle Grund, at naar den ophører med at være det, hører den ikke under Justitsministeriet, og saa maatte jeg i det hele taget træde fra under denne Lovs Diskussion og overlade den hele Sag til andre. Man vil desuden ogsaa derved komme ud af den historiske Gang, som nu en Gang er kommen ind i denne Sag, og saa at sige blive henvist til at begynde ganske fra nyt. Og for saa vidt man dertil vil sige: Ja vel, saa lad os gøre det, vil jeg dertil svare, at saa tror jeg nok, at Folgen deraf vil blive den, at det rykkes ud i en usikker og fjern Fremtid, om der overhovedet skal naas noget paa dette Omraade. Naar man derimod holder sig saa nøgenlunde paa dette Gebet, og naar man tager Hensyn til denne Sags historiske Udvikling saa tror jeg, man ved at holde sig til Udvalgets Vædringsforslag vil kunne have Ud sigt til, at der i en meget nær Fremtid vil kunne opnaas en Del af de Goder, som man fra alle Sider er enig om at ønske. At man maaske saa kommer til at opsætte til bedre Tider andre Ting, som man anser for Goder, men som for Resten ikke alle anse for Goder, det finder jeg ikke er et Argument